

Література

1. *Московская А. А.* Феномен социального предпринимательства и его перспективы в России // Меценат — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.maecenas.ru/libs/index.html?117>

2. *Свинчук А. А.* Соціальне підприємництво як особлива форма організації господарської діяльності // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. — Спец. вип. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту: у 2 ч. — К.: КНЕУ, 2012. — Ч. 2. — С. 141—148.

Смірнов Є. В.,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна.

Smirnov Y. V.,
SHEE «Vadym Hetman Kyiv
National Economic University»,
Ukraine

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

THE FEATURES OF THE INTELLIGENT RECOURCES OF ENTERPRISES EVALUATION

Сформовано систему показників для оцінювання окремих елементів інтелектуальних ресурсів, які визначені за класифікацією Е. Бруклінг

The system of indicators for the individual elements of the evaluation the intelligent resources, which defined after E.Brukling classification is formed.

На сучасному етапі розвитку суспільство перебуває в процесі зміни історичних епох. Швидкими темпами розвивається новий етап глобальної еволюції світової цивілізації — перехід до постіндустріального суспільства. Основною ознакою постіндустріального суспільства є зниження ролі матеріальних факторів виробництва й підвищення значущості інтелектуальних ресурсів.

Проблематика інтелектуальних ресурсів розглядається різними напрямками економічної науки. Існуючі теорії, як правило, досліджують окремі види інтелектуальних ресурсів: науково-технічний прогрес, людський капітал, соціальний капітал, інтелектуальний капітал, інформацію, знання, нематеріальні ресурси. Через те, що інтелектуальні ресурси, відповідно до концепції Е. Бруклінг, містять у собі кілька елементів: інтелектуальну власність, людські ресурси, інфраструктурні активи, ринкові активи, то про ефективність формування, відтворення та використання даних ресурсів варто судити, застосовуючи певну систему показників (табл. 1).

Ефективне управління інтелектуальними ресурсами та їх активне використання, спрямоване на створення сучасних,

таких що відповідають вимогам ринку, товарів і послуг, і формує стійкі конкурентне переваги і дозволяє підприємствам реалізувати свої стратегічні цілі й завдання.

Таблиця 1

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ (СКЛАДЕНО НА ОСНОВІ [1—3])

Група інтелектуальних ресурсів	Показник ефективності використання інтелектуальних ресурсів
1. Ринкові активи (клієнтська база, канали дистрибуції, репутація фірми, бурштин, франшизні та ліцензійні угоди)	Число клієнтів; кількість виставлених рахунків до сплати; рівень обізнаності про компанію та її продукцію; частка ринку, що займає бренд (продукції або компанії), вартісна оцінка бренду
2. Людські ресурси (знання, досвід, кваліфікація персоналу)	Продуктивність праці, задоволеність роботою, рівень конфліктності, плинність кадрів, показники рівня освіти персоналу
3. Інфраструктурні активи (методи public relations, інформаційні технології, зв'язки в ділових колах)	Репутація підприємства в зовнішньому середовищі, швидкість розв'язання професійних питань; час проходження документообороту у державних організаціях
4. Інтелектуальна власність (товарний знак, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, ноу-хау, інформація)	Кількість поданих у патентне бюро заявок на реєстрацію патентів на винаходи, свідоцтв на промислові зразки, корисні моделі, товарні знаки; кількість впроваджених винаходів; доходи від передачі прав на інтелектуальну власність по ліцензійним і франшизним угодам
5. Організаційне знання (технології й методи ведення бізнесу, способи комунікації з персоналом, клієнтами, діловими партнерами, система економічної безпеки фірми, корпоративна культура)	Показники прибутку та рентабельності; рівень конкурентоспроможності підприємства (частка продукції фірми на внутрішньому й зовнішньому ринках); ринкова вартість бізнесу

Управління інтелектуальними ресурсами на рівні окремого підприємства пов'язано не тільки з пошуком способів ефективного продукування та використання знань і інформації для досягнення поставлених економічних цілей — таких, як зростання прибутку, економія витрат, збільшення обсягів реалізації продукції, але і створенням умов для реалізації потреб співробітників у творчості та самореалізації.

В економіці знань інтелектуальний капітал перетворився в основний фактор створення доданої вартості, що обумовлює зміну

підходу до оцінки ефективності діяльності компанії. Якщо в умовах визначальної ролі матеріальних ресурсів ефективність компанії оцінювалася такими показниками, як прибуток і/або рентабельність, то зростання ролі інтелектуальних ресурсів вимагає узгодження результатів діяльності компанії з ефективністю їхнього використання, що відображає показник питомого прибутку (на одного співробітника). Однак, оскільки підприємництво усе більше соціалізується у зв'язку з його інтелектуалізацією, критерієм ефективності доцільно використовувати показник доданої або новоствореної вартості, а критерієм ефективності використання інтелектуальних ресурсів — питомої доданої вартості.

В якості критерію результативності використання інтелектуальних ресурсів компанії можна використовувати показник питомого прибутку й питомої економічної доданої вартості EVA (на одного співробітника), що характеризує питомий прибуток, який перевищує витрати на капітал, а на макрорівні — питомий ВВП і/або національний доход (на одного зайнятого в економіці).

Література

1. Брукинг. Э. Интеллектуальный капитал ключ к успеху в новом тысячелетии / Э. Брукинг. — СПб.: Питер, 2002. — 288 с.
2. Мрочковский Н. С. Трансформация бизнеса. Построение эффективной компании / Н. С. Мрочковский, А. Парабеллум — СПб.: Питер, 2012. — 234 с.
3. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами / М. Армстронг. — СПб.: Питер, 2008. — 832 с.

Соболева Т. О.,

канд. екон. наук,
доцент кафедри менеджменту
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

Sobolieva Tetyana,

Associated professor of
Management department,
PhD, Kyiv National Economic
University named after Vadym
Hetman

ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В КОРПОРАЦІЯХ

TOOLS OF FORMING INNOVATION CULTURE IN CORPORATION

Наголошено на критичному, значенні інноваційної культури для розвитку корпорації. Виділено та деталізовано інструменти формування інноваційної корпоративної культури.

The critical value of innovation culture for the development corporation was emphasized. Tools of forming innovative corporate culture were highlighted and detailed.